

Täysistunto

Keskiviikko 16.11.2022 klo 13.59—19.02

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 264/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä yhteydessä 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Harakka, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.48 **Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain muuttamisesta ehdotetaan, että hyvinvointialueiden ajoneuvohankintoja koskevat vähimmäisvelvoitteet eriytetään. Nämä velvoitteet perustuisivat kuntien tämänhetkisiin velvoitetasoihin eli eivät kiristyisi. Lisäksi kuntayhtymien ja kuntataustaisten yhtiöiden velvoitetasoa selkeytettäisiin. Lain mukaan hankintayksiköiden tulee hankkia vähäpäästöisiä ajoneuvoja, kun ne tekevät julkisia hankintoja.

Kuten tiedetään, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Hyvinvointialueet kuuluvat jo nykyisellään lain soveltamisalaan. Ehdotuksen mukaan hyvinvointialueiden henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen hankintojen vähimmäisvelvoitteet porrastettaisiin kolmeen eri luokkaan alueellisten erityispiirteiden perusteella. Hyvinvointialueiden vähimmäisvaatimukset jaettaisiin 20, 35 ja 45 prosentin vähimmäisosuuksiin. Velvoitteiden alueelliset painotukset säilyisivät ennallaan. Nolla- ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja hankittaisiin ehdotetun uudistuksen myötä koko maan tasolla sama määrä kuin nykyisen lain velvoitteiden mukaan. Lakia ei sovelleta tiettyihin erityiskäyttöön tarkoitettuihin ajoneuvoihin, kuten pyörätuolin käyttäjille tarkoitettuihin henkilöautoihin, ambulansseihin taikka hälytysajoneuvoihin.

Lisäksi on tarkoitus selkeyttää kuntayhtymien ja kuntataustaisten yhtiöiden velvoitetasoa siten, että laissa säädettäisiin velvoitteista yksiselitteisesti. Kuntayhtymän tai kuntataustaisen yhtiön ajoneuvohankintoihin sovellettaisiin lähtökohtaisesti siis kunnan velvoitetasoa.

Arvoisa puhemies! Toivon, että hallituksen esitys saa myönteisen vastaanoton täällä eduskunnassa. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Torniainen.

17.51 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Kuten ministeri Harakka omassa esittelypuheenvuorossaan totesi, tämä hallituksen esitys liittyy käytännössä hyvinvointialueiden käynnistymisvaiheeseen ensi vuoden alusta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annettua lakia.

On hyvä, että lainsäädäntö päivitetään vastaamaan siis ensi vuoden alusta voimaan astuvaa sote-uudistusta, ja tässä ehdotetussa uudessa laissa määriteltäisiin, mitä velvoitetasoja hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-yhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoihin sovellettaisiin. Samalla myöskin kuntayhtymien ja kuntataustaisten yhtiöiden velvoitetasoja selkeytetään. Käytännössähän tämä tarkoittaa sitä, että ajoneuvo- ja liikennepalveluhankinnoissa käytetään nykyistä päästöttömämpää ajoneuvokalustoa, päästöttömämpiä ajoneuvoja jatkossa, se on ydinasia tässä. Jo nykyinen lainsäädäntö tähän velvoittaa, ja niin kuin ministeri Harakka jo totesi, se koskee jo kuntia eri puolilla Suomea ja eri puolella Suomea on alueet jaettu eri vaatimuksiin.

Hyvä, että mennään kohti päästötavoitteita, ja itse haluan todeta tähän loppuun, että kun meillä on asetettu nämä päästötavoitteet ja eri alueille on nämä päästötavoitteet hankintoihin, niin itse toivon, että myöskin se hankintaosaaminen on sitten eri alueilla sitä tasoa, että tässä myöskin toteutuvat nämä asiat. Tätä pitää seurata, ettei päätöksistä tule kohtuuttomia kuluja, eli sitä, että ajoneuvokannan uudistuminen on samantahtista tämän lainsäädännön kanssa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.